

Kivistön visio ja keskustan kaavarunko 021600 / 21 Piispankylä, 22 Keimola, 23 Kivistö, 24 Lapinkylä, 25 Myllymäki

VD/2624/10.02.04.01/2017

TLA/ A-RK/SSA/HAH/EHA/AV/VIK/LS

Kivistön keskustan kaavarunko esittää vision kestävästä, kahden aseman kaupunkikeskustasta tavoitevuodelle 2050. Kaavarungolla osoitetaan Lapinkylän aseman toteuttamisen ja käyttöönoton edellyttämä asukasmäärä mahdolliseksi. Kivistön tiivis ja vihreä kaupunkikeskusta mahdollistaa tulevaisuudessa asumista 45 000 asukkaalle ja merkittävän määrän työpaikkoja ja palveluja. Sekoittunut, pienimittakaavainen kaupunkirakenne perustuu kävelyyn ja kohtaamispaikkojen syntymiseen kaupunkiympäristössä sekä luontoarvot ja biodiversiteetin huomioivaan viherrakenteeseen.

Kivistön keskustan kaavarunko koskee Kivistön suuralueen kaupunginosia Piispankylä (21), Keimola (22), Kivistö (23), Lapinkylä (24) ja Myllymäki (25).

Kaavarungon suunnittelualue rajautuu noin 1 kilometrin etäisyydellä Kivistön sekä mahdollisen Lapinkylän asemista. Kaavarungon suunnittelualue kattaa noin 530 hehtaarin suuruisen alueen, josta noin puolet sijoittuu alueelle, jolla lentoliikenteen aiheuttama melutaso on korkeintaan Lden 55 dB. Tästä pinta-alasta noin 74 ha on potentiaalista maata uudelle asuinrakentamiselle sekä muille sekoittuneen kaupunkirakenteen toiminnoille. Lentomelukäyrien Lden 55–60 dB väliselle alueelle voidaan sijoittaa asumisen täydennysrakentamista sekä sekoittuneen kaupunkirakenteen toimintoja, jotka eivät ole herkkiä lentomelun haitoille.

Maanomistus

Kaavarunkoalueella on sekä kaupungin että yksityisten maanomistusta.

Kaavarungon valmisteluun osallistuneet

Kaavarunkotyön luonnosaineisto on tehty kaupungin omana työnä. Kaupungin omien asiantuntijoiden lisäksi työn luonnosvaiheen valmisteluun ovat osallistuneet WSP Finland Oy ja Gehl Architects ApS konsultteina.

Tavoitteet työlle

Kaavarungolla tavoitellaan sosiaalisesti, ekologisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävää kaupunkiympäristöä Kivistöön. Pää tavoitteena on Kehäradan Lapinkylän aseman varmistaminen. Kaavarunkotyössä osoitetaan, että Lapinkylän aseman ympäristöön on mahdollista kaavoittaa asumista Lapinkylän aseman toteutumisen edellyttämälle asukasmäärälle. Kaavarungolla määritellään keskusta-alueen kaupunkirakenteen kehittämisen periaatteet ja mitoitus Kivistön ja Lapinkylän asemien vaikutusalueilla. Vaikutusalueella tarkoitetaan yhden kilometrin sädettä molemmista asemista. Kaavarungon tärkeänä tavoitteena on myös Kivistön liito-oravien elinympäristöjen ja viherrakenteen yhteensovittaminen Kivistön keskustassa.

Kivistön keskustan kaavarunko tulee toimimaan Kivistön keskustan asemakaavoitusta ohjaavana suunnitelmana. Kaavarungolla ei ole yleiskaavan tai asemakaavan kaltaisia oikeusvaikutuksia, vaan yksityiskohdista päätetään edelleen erikseen tarkempien suunnitelmien, kuten asemakaavojen yhteydessä. Kaavarunko toimii myös tausta- ja selvitysmateriaalina Vantaan käynnissä olevaan yleiskaavatyöhön ja voi tuottaa muutostarpeita yleiskaavaan 2020 Kivistön keskustassa.

Yleiskaava

Kaavarungon suunnittelualueella on voimassa Marja-Vantaan osayleiskaava (Kv 2006, lainvoimainen 2008), jossa alue on merkitty muun muassa keskustatoimintojen alueeksi (C), tehokkaaksi asuntoalueeksi (A1), matalaksi ja tiiviiksi asuntoalueeksi (A2), pientaloalueeksi (A3), palvelujen alueeksi (PY, P1, P2), kaupallisten palvelujen alueeksi (KM), teollisuusalueeksi (T, TT, TY), työpaikka-alueeksi (TP) ja lähivirkistysalueeksi (VL). Osayleiskaavan kaupunkirakenne perustuu Kivistön asemaan tukeutuvan kaupunkirakenteen kehittämiseen. Yleiskaavan päivitystyö on alkanut vuonna 2017. Tavoiteaikataulun mukaan yleiskaava valmistuisi vuoden 2020 loppuun mennessä.

Asemakaava

Kaavarunkoalue on osin asemakaavoittamatonta ja osin asemakaavoitettua aluetta. Alueelle on laadittu asemakaavoja usealla eri vuosikymmenellä.

Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettely

Kivistön visiolle ja kaavarunkotyölle on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) 9.2.2017. OAS päivitettiin 25.9.2017, kun visiovaiheesta siirryttiin kaavarunkotyöhön.

Mielipiteitä saatiin päivitetystä OAS:sta 7 kpl. Mielipiteen antajina olivat Museovirasto, HSY, Fingrid Oyj, Vantaan Energia Oyj, Finavia Oyj, Gasum Oy ja Suomen luonnonsuojeluliitto.

Mielipiteet ja niihin annetut vastineet ovat esitetty erillisessä mielipiteet ja vastineet -liitteessä, joka on kaavarungon nettisivuilla: www.vantaa.fi/kiviston_visio_ja_kaavarunko.

Kivistön keskustan kaavarunkotyöllä on jatkettu erilaisia osallistamisen menetelmiä käyttäen hyödyksi myös visiovaiheessa kerättyä vuorovaikutusmateriaalia. Kaavarunkotyön luonnosvaiheessa vuorovaikutus on keskittynyt eri sidosryhmien ja yhteistyötahojen väliseen vuorovaikutukseen. Kaavarungon suunnittelutyötä on tehty kaavarungon työryhmän työpajoissa, yhteisissä teemakokouksissa sekä Kivistön aluetiimin kokouksissa. Kaavarunkotyötä on ohjannut koko luonnosvaiheen ajan ohjausryhmä. Kaavarungosta on tiedotettu alueen asukkaille ja toimijoille Kivistön yleisötilaisuuksissa. 24.10.2017 järjestettiin Kivistön taideseminaari, jossa työstiin kaavarungon taideteemaa. Kaavarunkotyön yhteydessä on järjestetty Kivistön keskustan arviointityöpaja yhteistyössä Gehl Architects ApS –arkkitehtitoimiston kanssa.

Kaupungin maapoliittiset linjaukset

Kaavarunkotyö noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 17.12.2012, täydennetty ja tarkennettu KV 22.9.2014).

Kaavarunkoluonnoksen sisältö

Kaavarungon luonnosvaiheen aineisto koostuu neljästä eri osa-alueesta: johdanto, lähtökohdat, teemakartat ja suunnitteluperiaatteet sekä kaavarunkotyön eteneminen. Johdannossa esitellään työn taustoja ja tarkoitusta. Lähtökohdat osiossa esitellään Kivistön keskustan nykytilannetta ja historiaa, lähtökohtia kaavarungon suunnittelulle sekä kaavarungon tarkasteltuja vaihtoehtoja. Teemakartat ja suunnitteluperiaatteet osiossa esitellään teemakartat ja suunnitteluperiaatteet viidelle eri teemakokonaisuudelle: kaupunkirakenne, viherrakenne, liikkumisverkosto, palveluverkko ja teemanaapurustot. Viimeisessä osiossa on esitelty kaavarunkotyön etenemisaikataulu sekä kaavarungon ehdotusvaiheen tulevat toimenpiteet. Kaavarungon liitteinä on OAS-vaiheen mielipiteet ja vastineet, Kivistön keskustan kaavarungon liikenneselvitys (WSP Finland Oy 6/2018) ja Kivistön keskustan

arviointityöpajan aineistot (Gehl Architects ApS 4/2018). Kaavarungon luonnosaineisto ja liitteet ovat luettavissa nettisivuilla: www.vantaa.fi/kiviston_visio_ja_kaavarunko.

Kaavarunkoluonnos noudattaa Kivistön visio 2042:ta, joka hyväksyttiin kaupunkisuunnittelulautakunnassa 21.8.2017 kaavarungon suunnittelun pohjaksi sekä noudatettavaksi ohjeellisena maankäytön suunnittelussa Kivistön suuralueella. Kivistön suuralueen visioksi 2042 on määritelty Onnellinen Kivistö – vihreä ja aktiivinen kotikaupunki. Visiotyössä Kivistön suuralue on määritelty muodostuvan viidestä eri aluetyypistä: Kivistön keskusta, Tiivistyvä Kivistö, Kulttuurimaiseman Kivistö, Metsäinen Kivistö ja Elinkeinojen Kivistö. Kivistön keskustan aluetyypin tavoitetilaksi on määritelty: Kivistön keskusta on kahden asemanseudun muodostama monipuolinen ja värikäs kaupunki.

Kivistön keskustan kaavarungolla pyritään Kivistön suuralueen visiossa 2042 määritellyn tavoitetilan saavuttamiseen. Kivistön keskustan kaavarunko on Kehäradan nykyisen Kivistön aseman ja mahdollisen uuden Lapinkylän aseman vaikutusalueita koskeva suunnitelma, jossa määritellään Kivistön keskustan kaupunkirakenteen kehittämisen suuntaviivat. Kaavarunko on strateginen suunnitteluväline, joka esittää alueen kehittämisen keskeiset suunnitteluperiaatteet.

Kivistön keskustan kaavarungon lähtökohtana on ollut tutkia kahteen Kehäradan asemaan tukeutuvaa kaupunkirakennetta muuttaen Kivistön keskustan yhden aseman kaupungista kahden aseman kaupungiksi. Kivistön aikaisemmat suunnitelmat ovat perustuneet yhteen asemaan tukeutuvan asemanseudun kehittämiseen. Kivistön keskustan kaupunkirakenne on esitetty kaupunkirakennevaihtoehtoina VE 0+ ja VE 1. Vaihtoehto VE0+ perustuu yhteen asemaan tukeutuvaan kaupunkirakenteeseen ja VE 1 kahteen asemaan tukeutuvaan kaupunkirakenteeseen. Vaihtoehdossa VE0+: asemiin tukeutuvien alueiden (noin 1 km etäisyys) asukasmäärä olisi yhteensä noin 16 500 asukasta (muutos nykyiseen + 12 000 asukasta). Vaihtoehdossa VE1 asemiin tukeutuvien alueiden asukasmäärä olisi yhteensä noin 28 000–45 000 asukasta (muutos nykyiseen noin + 19 000–36 000 asukasta). Vaihtoehto 1 on työssä tarkemmin esitetty kaavarungon vaihtoehto ja VE0+ on sen vertailukohta.

Kaavarungossa kaupunkirakenteen täydentämisen periaatteena on tehokkaampi kaupunkirakenne erityisesti Kivistön ja mahdollisen Lapinkylän asemien välittömässä ympäristössä sekä näiden asemien välisellä alueella. Kaupunkirakenteen osalta keskeinen tavoite on tehdä Kivistön keskustasta rakenteeltaan tiivis, monimuotoinen ja vaihteleva kaupunkikeskus, joka tukeutuu Kivistön asemaan ja Lapinkylän asemaan. Kaupunkirakenne asemien ympärillä perustuu kolmeen eri kaupunkirakennetyyppiin: asemakorttelit, keskustakorttelit ja kaupunkikorttelit. Kaikilla kaupunkirakennetyypeillä tavoitteena on sekoittunut pienimittakaavainen kaupunkirakenne, joka mahdollistaa käveltävyys- ja kohtaamispaikkojen syntyminen kaupunkiympäristössä.

Viherrakenteen osalta keskeistä on vahvan viherrakenneverkoston vaaliminen ja kehittäminen. Kivistön keskustan vetovoimatekijänä on vihreä ja monimuotoinen kaupunkiekologisiin verkostoihin perustuva vihersuonisto, joka yhdistää identiteettimaisemat kaupunkiympäristöön ja tuottaa monipuolisia ekosysteemipalveluja. Liito-oravien elinolosuhteet turvataan kaavarungon alueella puustoisten verkostojen avulla. Vihreys ulottuu katu- ja tonttivyöhykkeille kaikille kaupunkiympäristöön. Vihersuonisto on myös aktiivinen liikkumisen ja virkistymisen ympäristö, jossa toimintojen ja palveluiden keskittyminen toimivat vihreät ja yhteisölliset julkiset ulkotilat.

Liikkumisen osalta keskeisenä tavoitteena on, että Kivistössä liikutaan kestävästi, aktiivisesti ja turvallisesti kahden aseman keskustassa. Kävelyä ja pyöräilyä priorisoidaan kaikilla väylillä ja

kaupunkirakenteen mitoitus perustuu käveltävän ja pyöräiltävän kaupungin tavoitteeseen. Kaupunkirakenne tukee kestävien liikkumismuotojen edistämistä ja ne tuotetaan alueelle etupainotteisesti. Jalankulun ja pyöräilyn reitit tukeutuvat myös viherrakenteen verkostoihin ja ne täydentävät toisiaan. Koko keskusta-alueella on keskitetty pysäköintijärjestelmä. Kaavarungon luonnosvaiheessa laadittiin erillinen liikenneselvitys (laatijana WSP Finland Oy), jossa tutkittiin erityisesti esitetyn liikenneverkon toimivuutta maksimaalisella kuormituksella sekä tutkittiin joukkoliikenne- ja pyöräilyverkostoa. Lisäksi työssä laadittiin alustavat yleissuunnitelmat keskeisille uusille kaduille.

Palveluverkon osalta tavoitteena on, että Kivistö on lähipalveluiden kaupunki, jossa palveluiden verkosto muodostuu asukkaiden, kaupungin ja yritysten yhteistyönä. Kivistön ja Lapinkylän asemien ympärille rakentuvat keskustat ovat merkittäviä julkisten ja yksityisten palveluiden palvelukeskittymiä. Kivistön koko keskusta (noin 600 metriä molemmilta asemilta) rakentuu tehokkaaksi ja urbaaniksi jalankulkua suosivaksi kaupunkiympäristöksi sisältäen paljon monikäyttöistä kivijalkaliiketilaa. Kivistön keskustassa on monipuolisia hybridirakennuksia, jossa yhdistyvät asuminen ja monenlaiset arjen palvelut. Viheralueiden palvelut nivoutuvat kaupunkirakenteeseen.

Teemanaapurustojen osalta tavoitteena on, että Kivistö on asukkaidensa vehreä, aktiivinen ja värikäs kotikaupunki, jossa taide, vehreys ja monimuotoinen korttelirakenne luovat alueelle oman vahvan paikallisidentiteettinsä. Kivistöllä on vahva alueidentiteetti, joka pohjautuu alueen kulttuurihistoriaan, identiteettimaisemiin, nykyisiin alueellisiin identiteetteihin ja taiteeseen. Suunnittelualue jakautuu pienempiin alueellisiin teemanaapurustoihin. Jokaisella Kivistön asuin- ja työpaikka-alueella on oma identiteetti – jokainen voi löytää itselleen sopivan tavan asua, työskennellä ja elää arkea. Julkiset tilat toimivat kunkin teemanaapuruston identiteetin keskittyminä ja teemaverkostot sitovat yhteen erilaisia alueita muodostaen monimuotoisen naapurustokudelman.

Kaavarungon luonnosvaiheessa kartoilla ei ole vielä esitetty tarkempia tietoja, kuten esimerkiksi eri alueiden tehokkuus- tai kerroslukuja. Kaavarunkoluonnosaineistoa työstetään ja täydennetään nähtävilläolon jälkeen saadun palautteen ja vaikutusten arvioinnin pohjalta.

Sopimus

Kaavarunkoon ei liity toteuttamissopimusta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 20.8.2018 § 8

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) asetetaan nähtäville 30 päiväksi MRA 30 §:n mukaisesti 20.8.2018 päivätty kaavarunkoluonnos 021600, 21 Piispankylä, 22 Keimola, 23 Kivistö, 24 Lapinkylä, 25 Myllymäki / Kivistön keskustan kaavarunko
- b) oikeutetaan kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Kaupunginhallitus 27.8.2018 § 13

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) asettaa nähtäville 30 päiväksi MRA 30 §:n mukaisesti 20.8.2018 päivätty kaavarunkoluonnos 021600, 21 Piispankylä, 22 Keimola, 23 Kivistö, 24 Lapinkylä, 25 Myllymäki / Kivistön keskustan kaavarunko, ja
- b) oikeuttaa kaupunkisuunnittelu pyytämään tarvittavat lausunnot.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Nähtävilläolo

Kaavarunkoluonnos 021600 on ollut MRA 30 §:n nojalla nähtävillä 4.9.-3.10.2018. Tänä aikana jätettiin 7 mielipidettä. Mielipiteissä nousi esiin alueen suunnitteluhistoria, osalla toive lisätä asuinrakentamista, osalla maltillistaa sitä. Myös luontoarvoihin kiinnitettiin huomiota.

Kaavalausunnot

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 20.8.2018 oikeuttaa asemakaavoituksen pyytämään tarvittavat lausunnot. Lausuntoja saatiin 3 kpl.

Saadut lausunnot, mielipiteet ja niihin annetut vastineet ovat päätösesityksen liitteenä.

Yleiskaava

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Vantaan uuden yleiskaavan 25.1.2021. Valtuuston päätös ei ole vielä lainvoimainen. Yleiskaava (2020) ohjaa tavoitteidensa mukaisesti kasvun kestävästi olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen. Nykyisen kaupunkirakenteen täydentäminen turvaa laajoja viheralue- ja kulttuurimaisemakokonaisuuksia. Seudullinen viheraluejärjestelmä ja Vantaan viheralueverkosto säilyvät. Kivistön keskusta on kaupungin uusimpia keskustoja 2000-luvulta. Se on määritelty uudessa yleiskaavassa kaksinapaisena, kahteen asemanseutuun tukeutuvana keskustana. Kaupunkikeskustan alueita (C) on sekä Kehäradan Kivistön aseman että tulevan Lapinkylän aseman ympärillä. C-alueita yhdistää niiden välissä aluevarauksena näkyvä kaupunkikeskustan asuinalue (AC). Lapinkylän keskusta-alue ja asemanseudun asuinalueet on määritelty Kivistön keskustan kaavarungon suunnitelman pohjalta.

Kivistön keskustan kaavarunko 9.3.2021

Nähtävilläolon jälkeen kaavarunkoluonnosta on tarkasteltu saadun palautteen sekä laadittujen selvitysten pohjalta ja laadittu kaavarunko 9.3.2021.-

Kivistön keskustan kaavarunko 9.3.2021 koostuu kahdesta osiosta: Kivistön keskustan kaavarunko -selostuksesta karttoineen sekä Kestävä Kivistö 2050 manifestista.

Kivistön keskustan kaavarunko kokoa keskeiset tavoitteet (kappaleet 1-2) ja lähtökohtatiedot (3-5) sekä selostaa vuorovaikutuksen (6). Kaavarunko havainnollistetaan aluevaraus- ja teemakartoin (kappaleet 7-9). Kaavatyöhön osallistuneet ja kaavarunkoalueiden suunnittelun vaiheistus esitetään kappaleissa 10-11. Vaikutusten arviointi esitetään swot-analyysinä (kappale 12) ja lopuksi kerrotaan miten kaavarunkotyötä jatketaan kaavarungosta toteutukseen (13).

Kivistön monimuotoisen, kahden aseman kaupunkikeskustan suunnittelun keskeisenä lähtökohtana on varmistaa suunnittelun, toteutuksen ja ylläpidon näkökulmasta ilmastonmuutoksen hillitseminen ja siihen sopeutuminen. Vantaan kaupungin tavoite on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä, johon ohjauskeinoina ovat resurssiviisauden tiekartta ja toimialojen toteutussuunnitelmat. Tiiviini

kaupunkirakenteen kasvihuonekaasupäästöt ovat huomattavasti hajautuneen kaupunkirakenteen päästöjä vähäisemmät. Maankäyttöä tiivistämällä ja toimintoja sekoittamalla vähennetään päästöjä tuottavaa liikkumistarvetta, monipuolistetaan asuntotuotantoa sekä tuetaan vastuullisen vantaalaisen toimintamahdollisuuksia. Kivistön keskustan kaavarunko vastaa näihin haasteisiin. Kaavarunko mahdollistaa vuonna 2050 asumista 45 000 asukkaalle kilometrin etäisyydellä asemista (nyt 7 850), hiilijalanjäljen 0 kg CO₂/asukas (nyt 3800), lähikauppoja 15 (nyt 2), päiväkoteja 30 (nyt 7).

Hupenevat resurssit, etenevä ilmastonmuutos ja köyhtyvä luonnon monimuotoisuus pakottavat kaupunkeja löytämään uusia tapoja toimia luonnonvaroja säästäen ja vähäpäästöisesti, myös kaupunkisuunnittelun keinoin. Keskeisiä lähtökohtia keinojen löytämiseen ovat olleet useat selvitykset ja niihin liittynyt ohjausryhmytyöskentely. Kaupallisten palveluiden ja työpaikkojen selvityksen mukaan Kivistön keskusta-alue voi tarjota monipuoliset kaupalliset palvelut perustuen ensisijaisesti Kivistön suuralueen ostovoimaan. Palveluiden verkostossa yhdistyvät asema-alueiden kaupalliset keskittymät sekä eri alueita yhdistävät, kivijalkaliikkeiden reunustamat kauppakadut. Myös toimitilarakentamiselle tunnustetaan merkittävää potentiaalia. Kivistön keskustalla on näin ollen mahdollisuus tarjota tulevaisuudessa merkittävä määrä työpaikkoja. Viher- ja virkistysalueiden päivitystyössä on määritetty periaatteet vehreälle Kivistön keskustalle. Erityistä huomiota on kiinnitettävä metsäalueiden laatuun ja riittävyteen sekä katualueiden vehreisiin vyöhykkeisiin eli niin sanottuihin flexzone-alueisiin, jotka ilmentävät sekä metsäisen Kivistön että kulttuurimaiseman Kivistön identiteettiä. Luontoselvityksiä on laadittu useita: lahokaviosammalen esiintymistä Kivistön keskustan kaavarunkoalueella ja laajemmin on selvitetty sekä toteutettu kattavat liito-oravaselvitykset kaava-runkoalueelta. Luontotyyppiselvityksessä Kivistön keskustan kaavarungon alueella Murtobackan vanha metsä on luokiteltu potentiaaliseksi METSO-kohteeksi. Kivistön keskusta-alueen hulevesiselvityksen päivitystyössä on tarkasteltu hulevesialtaiden sijainti- ja tilavuusvaatimuksia; työ tarkentuu edelleen asemakaavavaiheisiin.

Kaavarungon tavoitteiden, selvitysten, saadun palautteen sekä aktiivisen vuorovaikutuksen pohjalta Kivistön keskusta on määritelty resurssiviisaaksi kävelykaupungiksi, jossa kaupunkiluonnon ja -elämisen monimuotoisuus on maksimoitu. Kävelykaupunki liittyy suoraan myös Kivistön suuralueen visiossa tunnistettuihin arvoihin: suuralueen visiossa tunnistetut ja asukaskyselyissä tärkeiksi koetut identiteettimaiset, metsäinen Kivistö ja kulttuurimaiseman Kivistö, luovat paikan tuntua ja liittävät tiiviin keskustan viherverkoston luontevasti osaksi laajoja ympäröiviä viheralueita.

Kaavarungon jatkotoimenpiteet osoittavat, että keskustan asemakaavoitus etenee vaiheittain tulevien vuosikymmenten aikana. Kaavarungon vaiheistus esittää asemakaavoituksen tavoitteet vuoteen 2030. Täydentyvien ja/tai uudistuvien alueiden asemakaavoitus toteutetaan yhteistyössä maanomistajien kanssa tulevana vuosikymmeninä. Myös hankelähtöiset asemakaavat arvioidaan kulloisenkin tilanteen mukaan. Jatkotoimenpiteitä on jo käynnistynyt, kuten monitavoitearvioinnin ja vaikutusten arvioinnin kehitystyö, hiilineutraalit alueet -kaupungin sisäinen selvitystyö sekä kasvikkatolinjaustyö. Vuonna 2021 on keskeisenä tarpeena kaavataloudellinen arviointi sekä pienilmastoon liittyvät selvitykset (kuten tuulisuus, varjoisuus).

Ajallisia haasteita arvioidaan vaikutusten arvioinnissa, joka esitetään nelikenttäanalyysinä (SWOT). Vahvuuksia ovat muun muassa Hiilineutraali Vantaa 2030 ja MAL-tavoitteiden saavuttaminen, kaupungin maanomistuksen hyödyntäminen, urbaanin luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen sekä infrastruktuurin taloudellinen toteutus. Heikkoutena on muun muassa se, ettei Lapinkylän aseman toteutusajankohdasta ole päätöstä, paikallisten luontoarvojen heikkeneminen sekä se, ettei Kivistön keskustan koko potentiaalia ole vielä tunnistettu. Uhkana tämä tarkoittaa sitä, että esimerkiksi uusia ratkaisuja infrastruktuurin toteuttamiseksi ei otettaisi käyttöön.

Kaavarungon ydintavoitteita havainnollistamaan on laadittu Kestävän Kivistön manifesti 2050, jonka kymmenen periaatetta ohjaavat resurssiviisaan kaupungin suunnittelua ja toteutusta havainnollisesti siten, että kävelykaupungin toteutuminen on mahdollista. Teesit ovat: (1) kävelijä aina ensin, (2) jokaisen korttelin läpimitta on enintään 100 metriä, (3) jokainen kortteli on hybridi, (4) jokainen kortteli muodostuu erilaisista rakennuksista, (5) jokainen katto on käytössä, (6) jokaisesta ikkunasta näkyy puu, (7) luontoretellä Kivistön keskustassa, (8) Kivistön keskustassa ruoka kasvaa kaikkialla, (9) Kivistö on värikäs kaikilla tasoilla, ja (10) Kivistössä luodaan kestävät puitteet elämiselle. Jokaisen manifestin periaatteen perustelut ja ratkaisut esitetään havainnollisesti, jotta periaatteita on mahdollista edellyttää noudatettaviksi suunnittelun eri tasoilla, kuten asemakaavoituksessa, liikenne- ja katusuunnittelussa sekä toteutuksessa. Manifestiin sisältyvät jatkosuunnittelun ”tsekkilistat” ovat hyödynnettävissä esimerkiksi asemakaavaselostuksissa tai niiden liiteaineistona, suunnittelun eri tasoilla.

Kivistön keskustan kaavarunko esittää vision kestävästä, kahden aseman kaupungista tavoitevuodelle 2050, joka toimii Kivistön keskustan asemakaavoja ohjaavana suunnitteluaineistona. Tarkempi maankäyttö ratkaistaan erillisillä asemakaavoilla ja asemakaavamuutoksilla.

Kaupungin maa- ja asuntopoliittiset linjaukset

Kaava noudattaa kaupungin maapoliittisia linjauksia (KV 18.6.2018 § 9).

Kaupunkisuunnittelulautakunta 9.3.2021 § 7

Kaupunkisuunnittelujohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle, että

- a) annetaan liitteen mukaiset vastineet mielipiteisiin ja lausuntoihin,
- b) saatetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi 9.3.2021 päivätty Kivistön kaavarunko 021600 noudatettavaksi ohjeena alueen asemakaavoituksessa.

Käsittely:

Kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsen Sveta Silvennoinen-Hiisku teki seuraavan muutosesityksen. Muutetaan päätösesityksen b-kohta muotoon (lisäys kursivilla): ”Saatetaan kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi 9.3.2021 päivätty Kivistön kaavarunko 021600 noudatettavaksi ohjeena alueen asemakaavoituksessa *erityisesti huomioiden alueen luontoarvot.*” Jäsenet Hanna Valtanen ja Daniel Elkama kannattivat muutosesitystä.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsenet Stefan Åstrand ja Mikko Merelä sekä varapuheenjohtaja Paula Lehmuskallio kannattivat kaupunkisuunnittelujohtajan esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu muutosesitys, josta joudutaan äänestämään.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat kaupunkisuunnittelujohtajan esitystä, äänestävät jaa, ja ne, jotka kannattavat Sveta Silvennoinen-Hiiskun tekemää muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 13 jaa-ääntä (Eklund, Forsberg, Josefsson, Kivimäki, Kärki, Lehmuskallio, Lind, Merelä, Romppainen, Pajula, Räsänen, Åstrand, Ala-Kapee-Hakulinen) ja 3 ei-ääntä (Elkama, Silvennoinen-Hiisku, Valtanen). Puheenjohtaja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Päätös:

Hyväksyttiin kaupunkisuunnittelujohtajan esitys.

Kaupunginhallitus 22.3.2021 § 27

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä 9.3.2021 päivätty Kivistön kaavarunko 021600 noudatettavaksi ohjeena alueen asemakaavoituksessa.

Käsittely:

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja muutti esitystään siten, että Onnellinen Kivistö dokumentin sivun 53 kohdan 5 lause "Ehkä saamme lahokaviosammaleenkin viihtymään katolla" jätetään pois.

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja muutti esitystään siten, että Onnellinen Kivistö dokumentin sivun 82 virke "Edellytämme paikallisen uusiutuvan energian tuotantoa ja käyttöä.

Tavoitteenamme on energiaomavarainen Kivistö" muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Kivistön keskustassa käytetty sähkö ja lämpö on tuotettu uusiutuvilla energianlähteillä."

Lisäksi teknisenä korjauksena esittelyaineistoon päivitetään pysäköintinormi kaupunkisuunnittelulautakunnan 9.3.2021 § 7:n mukaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liitteet:

- Kivistön keskustan kaavarunko 9.3.2021
- Lausunnot, mielipiteet ja niiden vastineet 9.3.2021

Kaikki kaavarungon erilliset liitteet löytyvät nettisivulta:

www.vantaa.fi/kiviston_visio_ja_kaavarunko

Täytäntöönpano: kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

aluearkkitehti Anna-Riitta Kujala, p. 050 302 8799,
asemakaava-arkkitehti Hertta Ahvenainen, p. 043 826 9012
asemakaava-arkkitehti Eija Hasu, p. 050 302 9427
asemakaava-arkkitehti Niina Rinne, p. 040 167 8305
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi